

РЕШЕНИЕ

7 август, 2024 ел

КАРАР

№ 35/5

Муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәләрне раслау хакында

«Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында» 2018 ел, 31 май, 413 нче карарына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2024 елның 24 маендагы 361 номерлы карары, шәһәр Уставының 28 статьясы нигезендә
Шәһәр Советы

КАРАР бирде:

1. Расларга:

1) муниципаль китапханәләр, музейлар, башка музей тибындагы учреждениеләр һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне 1 нче кушымта нигезендә;

2) муниципаль башкару сәнгате учреждениеләре мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне 2 нче кушымта нигезендә;

3) муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне 3 нче кушымта нигезендә;

4) муниципаль мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне 4 нче кушымта нигезендә;

5) муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү шартлары турында нигезләмәне 5 нче кушымта нигезендә.

2. Көчен югалткан дип танырга:

1) Шәһәр Советының «Муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре хезмәтенә түләү шартлары турында» 2018 елның 10 августындагы 26/9 номерлы Карарын, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> 31.08.2018 урнаштырылган, «Челнинские известия» газетасының 2018 елның 31 августындагы 62, «Шәһри Чаллы» газетасының 2018 елның 31 августындагы 62 саннарында басылган;

2) Шәһәр Советының «Яшьләр эшләре буенча муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре хезмәтенә түләү шартлары турында нигезнамәләренә раслау һәм Шәһәр Советының аерым карарларына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 елның 8 ноябрәндәге 27/10 номерлы Карарының 3 пунктын, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> 15.11.2018 урнаштырылган, «Челнинские известия» газетасының 2018 елның 23 ноябрәндәге 85, «Шәһри Чаллы» газетасының 2018 елның 23 ноябрәндәге 85 саннарында басылган;

3) Шәһәр Советының «Шәһәр Советының муниципаль учреждениеләр житәкчеләре һәм хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү өлкәсендәге аерым карарларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 27 декабрәндәге 11/7 номерлы Карарының 3 пунктын, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> 14.01.2022 урнаштырылган, «Челнинские известия» газетасының 2022 елның 19 гыйнварындагы 3, «Шәһри Чаллы» газетасының 2022 елның 19 гыйнварындагы 3 саннарында басылган;

4) Шәһәр Советының «Шәһәр Советының муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү өлкәсендәге аерым карарларына үзгәрешләр кертү турында» 2022 елның 8 декабрәндәге 16/6 номерлы Карарының 2 пунктын, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> 31.08.2022 урнаштырылган, «Челнинские известия» газетасының 2022 елның 26 августындагы 62, «Шәһри Чаллы» газетасының 2022 елның 26 августындагы 62 саннарында басылган;

5) Шәһәр Советының «Шәһәр Советының муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү өлкәсендәге аерым карарларына үзгәрешләр кертү турында» 2022 елның 18 декабрәндәге 18/7 номерлы Карарының 2 пунктын, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> 21.12.2022 урнаштырылган, «Челнинские известия» газетасының 2022 елның 21 декабрәндәге 93, «Шәһри Чаллы» газетасының 2022 елның 21 декабрәндәге 93 саннарында басылган;

6) Шәһәр Советының «Шәһәр Советының муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү өлкәсендәге аерым карарларына үзгәрешләр кертү турында» 2023 елның 29 мартындагы 22/7 номерлы Карарының 5 пунктын, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> 10.04.2023 урнаштырылган, «Челнинские известия»

газетасының 2023 елның 5 апрелендәге 23, «Шәһри Чаллы» газетасының 2023 елның 5 апрелендәге 23 саннарында басылган;

3.Әлеге Карар рәсми басылган көненнән үз көченә керә һәм 2024 елның 1 июленнән соң хасил булган хокукый мөнәсәбәтләр өчен гамәлдә дип билгеләргә.

4. Әлеге Карарның үтәлешен контрольдә тотуны Шәһәр Советының социаль-икътисадый үсеш мәсьәләләре һәм бюджет буенча даими комиссиясенә, Башкарма комитет Житәкчесе Ф.Ш. Салаховка йөкләргә.

Шәһәр Хакиме

Н.Г. Мәһдиев

Муниципаль китапханәләр, музейлар, башка музей тибындагы учреждениеләр һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турында Нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмә муниципаль китапханәләр, музейлар, башка музей тибындагы учреждениеләр һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре (алга таба - мәдәният хезмәткәрләре) вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

1) хезмәт өчен түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база (вазыйфаи) окладлары күләмнәрен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, билгели торган нормалар җыелмасы;

2) база оклады-эшче һөнәре яисә җитәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрнен тыш оклады;

3) вазыйфаи оклад - билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен календарь айда фактта эшләнгән вакыт өчен хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүнең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне исәпкә алмыйча билгеләнгән күләме;

4) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү) - мәдәният хезмәткәренә квалификациясенә, башкарылган эшнә катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, хезмәт өчен түләү;

5) стимуллаштыру характерындагы түләүләр - стимуллаштыру характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

6) компенсация характерындагы түләүләр-компенсация характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, шул исәптән нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләнгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

3. Мәдәният хезмәткәрләренә хезмәт хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

1) оклад (вазыйфаи оклад), хезмәт хакы ставкалары;

2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

3) компенсация характерындагы түләүләр.

4. Мәдәният хезмәткәренә профиль буенча хезмәт стажы артуга, белем алуга яки белем турындагы документларны яңадан торгызуга, квалификация категориясен

бирүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомствоның аерым хөрмәтләү билгеләре белән бүләкләнүгә бәйле рәвештә, ел саен бирелә торган яки башка ял вакытында, вакытлыча эшкә яраксызлык чорында, шулай ук уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда барлыкка килгән хезмәт хакы күләме үзгәрүгә хокукы күрсәтелгән чордан соң гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр, мәдәни-ял учреждениеләре житәкчеләре:

1) белем һәм хезмәт стажы (белгечлек буенча, билгеле бер вазыйфада эшләү) турындагы документларның Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәсе, «мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлеген раслау турында» 30.03.2011 елның 30 мартындагы 251н номерлы боерыгы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килүен тикшерәләр;

2) ел саен барлык мәдәният хезмәткәрләре өчен тариф исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

3) барлык мәдәният хезмәткәрләренең хезмәт хакын вакытында һәм дәрәжә билгеләү өчен җаваплы.

2 бүлек. Мәдәният хезмәткәрләренең база оклады билгеләү

6. Мәдәният хезмәткәрләренең база оклады түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Айлык база оклады, сум
1	2
«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Билет тикшерүче	23 008
Музей караучысы	23 008
«Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Аккомпаниатор	25 700
Кинотеатрларга, ресторанның, кафеларга һәм бую майданнарына хезмәт күрсәтүче оркестр (ансамбль) артисты	25 700
Режиссер, дирижер, хореограф, хормейстер ассистентлары	25 700
Дискотека алып баручы	25 700
Билет кассасы мөдире	25 700
Костюмнар бүлмәсе мөдире	25 700

Аттракцион контролер-утыртучысы	25 700
Мәдәни оештыручы	25 700
Фильм фондын ремонтлау һәм реставрацияләү участогы мастеры	25 700
Экскурсияләр оештыручы	25 700
Режиссер ярдәмчесе	25 700
Био кичәсе житәкчесе	25 700
Түгәрәк, һәвәскәрләр берләшмәсе, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе	25 700
«Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Администратор	26 000
Администратор (өлкән администратор)	26 000
Аккомпаниатор-концертмейстер	26 000
Оркестр артисты	26 000
Артист-вокалист (солист)	26 000
Библиограф	26 000
Китапханәче	26 000
Әйдәүче библиограф	26 000
Әйдәүче китапханәче	26 000
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмаларның әйдәүче методисты	26 000
Баш библиограф	26 000
Баш китапханәче	26 000
Аттракцион мөдире	26 000
Тавыш операторы	26 000
Кинооператор	26 000
Лектор (экскурсовод)	26 000
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмалар методисты	26 000

Клуб учреждениесе, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар методисты	26 000
Кинопрограммалар төзү методисты	26 000
Редактор (музыка редакторы)	26 000
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмалар редакторы	26 000
Клуб учреждениесе, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте (мәдәният һәм ял) үзәге һәм башка шундый ук учреждениеләр һәм оешмалар редакторы	26 000
Репертуар редакторы	26 000
Ижади жанрлар белгече	26 000
Клуб эше методикасы белгече	26 000
Исәп-саклау документлары буенча белгеч	26 000
Фольклор белгече	26 000
Экспозиция һәм күргәзмә бүлеге белгече	26 000
Фондларны саклаучы	26 000
Яктырту рәссамы	26 000
Рәссам-декоратор	26 000
Рәссам-конструктор	26 000
Рәссам-бизәүче	26 000
Рәссам-куючы	26 000
Рәссам-реставратор	26 000
Рәссам-скульптор	26 000
Рәссам-фотограф	26 000
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләре житәкчеләре составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Балетмейстер-куючы	26 300
Фондларның төп сакчысы	26 300
Баш рәссам	26 300

Зоопаркның ветеринария лабораториясе мөдире	26 300
Кино- һәм видеофильмнар прокаты бүлгеге (пункты) мөдире	26 300
Китапханә бүлгеге (секторы) мөдире	26 300
Мәдәният йорты (сарай), мәдәният һәм ял паркы, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте (мәдәният һәм ял) үзәге һәм башка шундый учреждение һәм оешмаларның бүлек (сектор) мөдире	26 300
Зоопарк бүлгеге мөдире	26 300
Музей бүлгеге (сектор) мөдире	26 300
Аттракцион техникасын эксплуатацияләү бүлгеге мөдире	26 300
Музейның күчмә күргәзмәсе мөдире	26 300
Реставрация остаханәсе мөдире	26 300
Сәнгать-бизәү остаханәсе мөдире	26 300
Тавыш режиссеры	26 300
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	26 300
Массакуләм тамашалар режиссеры	26 300
Режиссер-куючы	26 300
Клуб берләшмәсе, һәвәскәрләр берләшмәсе, студия, үзешчән сәнгать коллективы, кызыксыну буенча клуб житәкчесе	26 300
Сәнгать житәкчесе	26 300

7. «Мәдәният, сәнгать һәм урта звено кинематографиясе хезмәткәрләре вазыйфалары» һәм «Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркемнәренә кертелмәгән мәдәният хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Һөнәри стандарт нигезендә вазыйфа исеме	Айлык база оклады, сум
Музей предметларын саклаучы	26 000
Музей предметларын исәпкә алу белгече	26 000
Экскурсовод	26 000
Тәржемәче гид	26 000
Төп саклаучы	26 300

«Музей бүлеге (секторы) мөдире», «музейның исәпкә алу бүлеге (секторы) мөдире», «китапханә бүлеге (секторы) мөдире», «мәдәният йорты (сарай), мәдәният һәм ял паркы, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте (ял) үзәге һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар бүлеге (секторы) мөдире», «зоопарк бүлеге (секторы) мөдире», «кино - һәм видеофильмнарны прокатка бирү бүлеге (пункты) мөдире» һәм «сәнгать житәкчесе» вазыйфалары буенча база окладына өстәмә коэффициент – 1,1.

3 бүлек. Мәдәният хезмәткәрләренең
вазыйфаи оклады формалаштыру тәртибе

8. Мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

монда

O_b - мәдәният хезмәткәрләренең база оклады;

S - мәдәният хезмәткәре биләгән факттагы ставка саны.

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

9. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр хезмәткәрне югары сыйфатлы эш нәтижәләренә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлтелгән түләүләренә, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүне үз эченә ала.

10. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә керә:

1) мактаулы исемнәр өчен түләүләр;

2) квалификация категориясе өчен түләүләр;

3) профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр;

4) башкарылучы эш сыйфаты өчен түләүләр.

5) премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

10. Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификациясе төркемнәренә кергән хезмәткәрләргә мактаулы исемнәр өчен түләүләр (B_{pz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәргә ия булган өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 8 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 10 процент тәшкил итә.

Мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре исемлеге, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре элек Нигезләмә кушымтасында бирелгән.

12. Мактаулы исемнэргэ ия булган өчен түләү күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исеме булган хезмәткәрләргә түләү, хезмәткәр сайлавы нигезендә, шуларның берсе буенча билгеләнә.

13. Квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) тариф-квалификация характеристикалары нигезендә һөнәри-квалификация төркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә бирелә.

Квалификация категориясе өчен түләү түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

монда

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфай оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмә күләме.

Квалификация категориясе өчен өстәмәләр күләме 1 нче таблицада күрсәтелгән.

Квалификация категориясе өчен түләүләренә үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) боерыгы датасы нигезендә башкарыла

1 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә күләме, процент
әйдәүче звено мәдәният хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркеме	
2 нче квалификация категориясе	2
1 квалификация категориясе	4
Югары квалификация категориясе, шулай ук "баш" яки "әйдәүче" исемнәре булган вазыйфалар.	6

14. Профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфай оклады;

D_s - профиль буенча хезмәт стажы өстәмә күләме.

Профиль буенча хезмэт стажы өчен өстәмә күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Стаж буенча төркем	Өстәмә күләме, процент
1	2	3
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләре җитәкчеләре составы вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

15. Эш вақыты вазыйфа буенча хезмэт стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемлеге ТР Мәдәният министрлығы тарафыннан раслана

16. Хезмэт стажы үзгәргәндә профиль буенча хезмэт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмэт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән яисә стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

17. Мәдәният хезмәткәрләренң башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре аерым вақыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып учреждениенең локаль актлары белән раслана торган мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

18. Мәдәният учреждениеләренең мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының конкрет кыйммәтләре һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары ел саен учреждение алдында торган бурычлардан чыгып билгеләнә.

18. Башкарылган эш сыйфаты өчен түләүләр күләме, процедурасы һәм шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

20. Башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре (B_k) һөнәри квалификация төркемнәренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_k - башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме.

Башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләмнәре 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләмнәре

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Өстәмә күләме, процент
Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары	14
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	22
Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	32
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләре житәкчеләре составы вазыйфалары	42

21. Хезмәткәрләргә юбилей даталары, хөрмәтләү билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре төп эш урыны буенча аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр һәм хезмәткә түләү фонды чикләрендә билгеләнә.

22. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча мәдәният хезмәткәрләренә акчалар булганда бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары белән билгеләнә.

23. Премияль һәм башка кызыксындыру түләүләренә күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Учреждениеләр житәкчеләренә, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының хезмәт хакын билгеләү тәртибе

24. Учреждениеләр житәкчеләренә, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының хезмәт хакы вазыйфай оклад, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрдән тора.

25. Мәдәният учреждениесе житәкчесенә оклады Башкарма комитет тарафыннан елына бер тапкыр хезмәт өчен түләү буенча төркемгә бәйле рәвештә билгеләнә. Мәдәният учреждениесе житәкчесе хезмәтенә түләү төркеме мәдәният учреждениесендә эшлүчеләрнең штат санына карап билгеләнә.

26. Учреждениеләрнең житәкче урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның вазыйфай оклады учреждение житәкчеләренә вазыйфай окладынан 20-30 процентка түбәнрәк итеп билгеләнә.

27. Житәкчеләрнең хезмәтенә түләү төркеме, житәкчеләрнең база окладлары күләме 4 нче таблицада күрсәтелгән.

4 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә оклады

Учреждение төрө	Айлык база оклады, мең сум							
	хезмәт хакы төркеме							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	хезмәткәрләрнең штат саны (ставкалар)							

		га кадәр	га кадәр	9га кадәр	150,99 9 елга кадәр	га кадәр	га кадәр	
Китапханәләр	-	4,0	5,0	5,5	6,5	7,0	7,0	-
Клублар	3,5	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	-
Музейлар	3,5	4,0	4,5	6,0	6,5	7,0	7,0	-
Мәдәни - ял үзәге	-	5,0	5,5	6,0	-	-	-	-
Жирле радиотапшыр улар	3,0	-	-	-	-	-	-	-
Киновидео берләшмәләр	3,0	4,0	-	-	-	-	-	-
Башкалар	3,0	5,5	-	6,0	6,0	-	-	-

29. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен мәдәният учреждениеләре житәкчесе урынбасарларына, баш бухгалтерына стимуллаштыру характерындагы түләүләр, аларның эшчәнлек нәтижәлегенә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, мәдәният учреждениеләре житәкчесе тарафыннан билгеләнә. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең чик дәрәжәсе мәдәният учреждениесе житәкчесе башкарган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең 80 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

30. Башкарылган эш сыйфаты өчен түләүләр (B_k) формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{vk},$$

монда

B_c - 5 нче таблицада күрсәтелгән тәртиптә мәдәният учреждениесе житәкчесенә стимуллаштыру характерындагы түләү күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

31. Мәдәният учреждениеләре эшчәнлегенә нәтижәлеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен гәмәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча мәдәният житәкчесе урынбасарларына, баш бухгалтерына акчалар булганда бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла.

Бу максатлар өчен учреждение башлыгына түләү Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Бу максатлар өчен учреждение башлығы урынбасары һәм баш бухгалтерга түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждение жирле актлары белән билгеләнә.

32. Мәдәният учреждениесе житәкчесенә башка стимуллаштыру характерындагы түләүләр Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

33. Компенсацион түләүләр менеджерлар, аларның урынбасарлары һәм муниципаль мәдәният учреждениеләренең баш бухгалтерлары өчен Россия Федерациясенә Хезмәт кодексы нигезендә расланган компенсацион түләү төрләре исемлегенә нигезендә билгеләнә.

6 бүлек. Компенсация характерындагы түләүләр

34. Компенсация характерындагы түләүләр түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

1) эшчәнлек үзенчәлегенә өчен түләүләр;

2) зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларындан эшлэгән хезмәткәрләргә түләүләр;

3) нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядәгә эшләргә башкарганда, һөнәрләргә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшлэгән өчен, төнгә вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түләүләр

35. Компенсация характерындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән һәм тиешле финанс елына муниципаль мәдәният учреждениеләренең хезмәт өчен түләүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

36. Аерым учреждениеләргә мәдәният, сәнгать һәм кинематографиянең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә урта, әйдәүче звено һәм житәкчеләр составы вазыйфалары хезмәткәрләренә эшчәнлек үзенчәлекләре өчен компенсация характерындагы түләүләр (B_{sd}) бирелә һәм түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

монда

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{sd} - эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмә күләме.

Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмәләр күләме 6 нчы таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен тәкъдим ителә торган өстәмәләр күләме

№ т / б	Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	Һөнәри квалификация төркеменә исеме	Өстәмә күләме, процент
---------	---	-------------------------------------	------------------------

1.	Физик мөмкинлекләр чиклэнгэн кешеләргә хезмәт күрсәтү (күрмәүчеләр, ишетмәүчеләр)	урта звено мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		әйдәүче звено мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
2.	Милли статуслы мәдәни, сэнгатъ һәм кинематография мәдәният учреждениеләрендә эшләү	әйдәүче звено мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	30
		мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография учреждениеләре житәкчеләре составы вазыйфалары	30
3.	Чит телне практик эштә куллану	әйдәүче звено мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография учреждениеләре житәкчеләре составы вазыйфалары	5

37. Сайланулы профсоюз органы (яисә мәдәният хезмәткәрләре мәнфәгатъләрен яклауга вәкаләтле башка орган) белән килештереп, һәр учреждение тарафыннан расланучы әлегә учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, эшчәнлек үзенчәлегенә өстәмәләр билгеләнә торган мәдәният хезмәткәрләре вазыйфалары исемлегә

38. Зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында (B_{kh}) эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда

O_b - мәдәният хезмәткәрләренә база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түләүләр өчен өстәмә күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган фактта эшлэнгән вакыт;

H_n - Россия Федерациясенә Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителгән мәдәният хезмәткәрләренә база ставкасы (база оклады) өчен сәгатъләр нормасы.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартларында эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр хезмэт шартларын махсус бәяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

39. Нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшлэгән өчен, төнге вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түләүләр Россия Федерациясе Хезмэт кодексы нигезендә билгеләнә.

7 бүлек. Муниципаль китапханәләрнең, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең хезмэт өчен түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

40. Муниципаль китапханәләрнең, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең хезмэт өчен түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына мәдәният учреждениесенең норматив чыгымнар, кулланучылар һәм хезмэт күрсәтүләр саны нигезендә билгеләнгән средстволары күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм мәдәният учреждениесенең финанс-хужалык эшчәнлегенә планында чагыла.

41. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладлар, стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләр муниципаль китапханәләрнең, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең барлык хезмәткәрләренә мәдәният учреждениесенең финанс-хужалык эшчәнлегенә планында агымдагы финанс елына хезмәткә түләүгә каралган акчалар исәбеннән исәпләнә.

42. Татарстан Республикасы муниципаль китапханәләренең, музейларының, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең финанс-хужалык эшчәнлегенә планын үтәү барышында финанс белән тәмин итүнең барлык чыганаclarы исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмэт өчен түләү фондын экономияләү тиешле чорда (ай, квартал, ел) муниципаль китапханәләрнең, музейларының, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул ителгән локаль норматив актлары нигезендә кызыксындыру түләүләренә җибәрелә ала.

Хезмэт өчен түләү фонды экономияләнгән очракта стимуллаштыру түләүләре хезмэт өчен түләү фондын экономияләү барлыкка килгән вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме хезмәткәрләренә түләнә.

Хезмэт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре, фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре һөнәрләренең, эшчеләрнең гомуми тармак һөнәрләренең һәм җитәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының, муниципаль китапханәләрнең, музейларның һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмэт нормаларын (хезмэт вазыйфаларын) үтәгән эш вакыты нормасын исәпкә алып, тиешле чорда хезмәткә түләү фондын экономияләү исәбенә башкарылган стимуллаштыру түләве күләме «Минималь хезмэт хакы турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән хезмәткә түләүнең өч минималь күләменнән артмаска тиеш

Мәдәният учреждениесе житәкчесенә хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә стимуллаштыру түләве күләме Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль китапханәләренң, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрненң, мәдәни-ял итү учреждениеләренң финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында финанс белән тәмин итүненң барлык чыганакалары исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдалану өчен җаваплылык муниципаль китапханәләренң, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрненң, мәдәни-ял итү учреждениеләре житәкчесенә йөкләнә.

Муниципаль китапханәләренң, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләренң, мәдәни-ял итү учреждениеләренң мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификациясе төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары турындагы Нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикалар дәүләт бүләкләре

№ т / б	Мактаулы исемненң, дәүләт бүләгененң исеме
1	2
1. Россия Федерациясененң мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясененң халык артисты
1.2.	Россия Федерациясененң халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясененң атказанган артисты

1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы республикаларының мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандист
4.2.	Халык артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халык рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халык язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халык шагыйре
4.10.	Халык жырчысы
4.11.	Халык акыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре

4.15.	Атказанган мэдэният хезмэткэре
4.16.	Атказанган китапханэче
4.17.	Гамэли сэнгаты остасы
4.18.	Атказанган халык сэнгате остасы
4.19.	Атказанган фэн эшлеклесе
5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнэре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сэнгаты эшлеклесе
5.5.	Халык рэссамы
5.6.	Атказанган рэссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мэдэният хезмэткэре
5.12.	Атказанган китапханэче
5.13.	Атказанган фэн һәм мэдэният эшлеклесе
5.14.	Атказанган фэн һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фэн эшлеклесе

Муниципаль башкару сәнгате учреждениеләре мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында Нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Муниципаль башкару сәнгате учреждениеләре мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - башкару сәнгате хезмәткәрләре) хезмәте өчен түләү шартлары турында әлеге Нигезләмә хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

1) хезмәт өчен түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән башкару сәнгате хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база (вазыйфай) окладлары күләмнәрен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, билгели торган нормалар жыйнагы;

2) база оклады-эшче һөнәре яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче башкару сәнгате хезмәткәрләренең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча оклады;

3) вазыйфай оклад - билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфай) бурычларын үтәгән өчен календарь айда фактта эшләнгән вакыт өчен башкару сәнгате хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләүнең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча билгеләнгән күләме;

4) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү) - башкару сәнгате хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарылган эшнең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, хезмәт өчен түләү;

б)компенсация характерындагы түләүләр-компенсация характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, шул исәптән нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләнгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

5) стимуллаштыру характерындагы түләүләр - стимуллаштыру характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

3. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

1) оклад (вазыйфай оклад), хезмәт хакы ставкалары;

2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

4) компенсация характерындагы түләүләр.

4. Башкару сәнгате хезмәткәрнең профиль буенча хезмәт стажы артуга, белем алуга яки белем турындагы документларны яңадан торгызуга, квалификация категориясен бирүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомствоның аерым хөрмәтләү

билгеләре белән бүләкләнүгә бәйле рәвештә, ел саен бирелә торган яки башка ял вакытында, вакытлыча эшкә яраксызлык чорында, шулай ук уртача хезмәт хақы саклана торган башка чорларда барлыкка килгән хезмәт хақы күләме үзгәрүгә хокукы күрсәтелгән чордан соң гамәлгә ашырыла.

5. Башкару сәнгате учреждениеләре җитәкчеләре:

1) белем һәм хезмәт стажы (белгечлек буенча, билгеле бер вазыйфада эшләү) турындагы документларның Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәсе, «мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлеген раслау турында» 30.03.2011 елның 30 мартындагы 251н номерлы боерыгы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килүен тикшерәләр;

2) ел саен муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренен барлык хезмәткәрләре өчен тариф исемлекләрен төзү һәм раслау.

3) муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренен барлык хезмәткәрләре өчен хезмәт хақын вакытында һәм дәрәс билгеләү өчен җаваплы.

2 бүлек. Башкару сәнгате учреждениеләре хезмәткәрләренен база оклады билгеләү

Вазыйфа исеме	Айлык база оклады, сум
1	2
«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Театрларның һәм концерт оешмаларының ярдәмче составы артисты	23 008
Циркта номер ассистенты	23 008
Билет тикшерүче	23 008
«Урта звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Кинотеатрларга, рестораннарга, кафеларга һәм бию майданнарына хезмәт күрсәтүче оркестр (ансамбль) артисты	25 700
Цирк дрессировщигы	25 700
Билет кассасы мөдире	25 700
Суфлер	25 700
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Цирк балеты артисты	25 700

Режиссер, дирижер, хореограф, хормейстер ассистентлары	25 700
Костюмнар бүлмәсе мөдире	25 700
Режиссер ярдәмчесе	25 700
Сөйләм техникасы репетиторы	25 700
«Әйдәүче звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Аккомпаниатор-концертмейстер	26 000
Музыкаль комедия (оперетта), музыкаль-драматик, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, циркларда хор артисты	26 000
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Администратор, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгән администраторлардан тыш	26 000
Артист - һава гимнасты	26 000
«Эвилибр» жанры артисты	26 000
Хайваннар дрессурасы жанры артисты	26 000
Жонглёрлык жанры артисты	26 000
Иллюзия жанры артисты	26 000
Ат дрессурасы жанры артисты	26 000
Комик артист, буффонада клоуны, музыкаль эксцентрик, сатирик	26 000
Жыр һәм бию ансамбле оркестры артисты	26 000
Спорт - акробатик жанр артисты	26 000
Опера һәм балет театрларында хор артисты	26 000
Эстрада оркестры (ансамбль) артисты - өченче - бишенче квалификация дәрәжәләренә кертелгән артистлардан тыш, оркестрның барлык артистлары	26 000
Артистлар - концерт башкаручылары (барлык жанрлар), ярдәмче состав артистлары - концерт башкаручыларыннан тыш	26 000
Тавыш операторы	26 000

Репертуар редакторы	26 000
Балет репетиторы	26 000
Вокал буенча репетитор	26 000
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында (оперетта), музыкаль-драма, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, циркларда, концерт оешмаларында администратор, өлкән администратор	26 000
Курчак театры артисты (курчак уйнатучы)	26 000
Балет артисты	26 000
Жыр һәм бию ансамбленең, бию төркеменең балет биючесе	26 000
Драма артисты	26 000
Оркестр артисты	26 000
Жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты, эстрада оркестры (ансамбль) - беренче скрипка һәм виолончельләрнең өченче һәм дүртенче пультагы, икенче скрипка, альт, контрабасларның икенче пультагы, икенче флейта, икенче гобой, икенче кларнет, икенче фагот, икенче һәм дүртенче валторна, икенче торба, икенче тромбон, вак бәрмә инструментлар, икенче арфа, рояль-челеста артисты	26 000
Симфония, камера, эстрада-симфоник, тынлы оркестрлар, халык уен кораллары оркестры артисты, дүртенче һәм бишенче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	26 000
Жыр һәм бию ансамбле хоры, хор коллективы артисты	26 000
Артист-вокалист (солист)	26 000
Манеж инспекторы (тамаша алып баручы)	26 000
Вокал (балет) классы концертмейстеры	26 000
Редактор (музыка редакторы)	26 000
Цирк номерлары репетиторы	26 000
Ижади жанрлар белгече	26 000
Яктырту рәссамы	26 000

Рәссам-бутафор	26 000
Рәссам-гример	26 000
Рәссам-декоратор	26 000
Рәссам-конструктор	26 000
Театр костюмнары рәссам-модельеры	26 000
Рәссам-куючы	26 000
Рәссам-скульптор	26 000
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты, эстрада оркестры (ансамбль) артисты-концертмейстер һәм беренче скрипка, икенче скрипка, альт, виолончель, контрабас, күрсәтелгән төркем уен коралларының пульта, агач һәм бакыр тынлы уен коралларының беренче тавышлары һәм аларның көйләүчеләре, беренче арфа, бас-тромбон, туба, литавр концертмейстеры һәм концертмейстер урынбасары	26 000
Симфоник, камера, эстрада-симфоник, тынлы оркестрлар, халык уен кораллары оркестры артисты - беренче скрипка һәм виолончельләрнең өченче һәм дүртенче пульта, икенче скрипка, альт, контрабасларның икенче пульта, икенче флейта, икенче гобой, икенче кларнет, икенче һәм дүртенче валторналар, икенче торба, икенче тромбон, кечкенә бәрмә уен кораллары (симфония, камера, эстрада-симфоник оркестрларда), флейта, гобой, фагот концертмейстерлары һәм концертмейстерлар урынбасарлары; беренче, икенче һәм өченче кларнет, валторна, саксофон, торба, тромбон, туба, кларнет, баритон, тенор, бәрмә уен кораллары, контрабаслар (тынлы оркестрларда), концертмейстерлар һәм концертмейстерлар урынбасарлары, рус халык уен коралларында (балалайка, домра, баян, гөслә, жалейка, Владимир рожогы һ. б.) виртуоз уйнаучы оркестр солистлары (халык уен кораллары оркестры өчен)	26 000
Лектор-сәнгать белгече (музыка белгече)	26 000
Баш режиссер ярдәмчесе (баш дирижер, баш балетмейстер, сәнгать житәкчесе), труппа мөдире	26 000
Нәфис сүз остасы	26 000

Бишенче квалификация дәрәжәсе	
Жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты, эстрада оркестры (ансамбль) артисты-әйдәүче концертмейстер, уен кораллары төркөмө жетәкчесе	26 000
Симфоник, камера, эстрада-симфоник, тынлы оркестрлар, халык уен кораллары оркестры артисты - беренче скрипка һәм виолончельләр, икенче скрипка, альт, контрабасов, бас-тромбон, тубар, агач һәм бакыр тынлы уен коралларының беренче тавышлары һәм аларны көйләүләре, беренче арфа, литавры, рояль, гитара, аккордеон, кечкенә бәрмә уен кораллары, бәрмә жайланма концертмейстеры һәм концертмейстер ярдәмчесе	26 000
«Башкару сәнгате учреждениеләренең жетәкче составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркөмө	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Тавыш режиссеры	26 300
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер), икенче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш)	26 300
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Балетмейстер-куючы, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	26 300
Иҗат коллективы, цирк конвейеры программасы директоры	26 300
Музыка бүлеге башлыгы, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	26 300
Сәнгать-куельш өлеше мөдире, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	26 300
Опера һәм балет театрларында режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	26 300
Режиссер-куючы, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	26 300
Әдәби-драматик бүлек жетәкчесе, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	26 300
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Опера һәм балет театрларында хореограф	26 300

Баш хореограф, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	26 300
Баш дирижер, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	26 300
Баш директор, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	26 300
Баш хормейстер, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	26 300
Баш рәссам, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	26 300
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшьләр театрларында, курчак театрларында, бәйсез музыка һәм бию төркемнәрендә, циркларда музыкаль бүлек мөдире	26 300
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшьләр театрларында, курчак театрларында, бәйсез музыка һәм бию төркемнәрендә, концерт залларында, циркларда сәнгать һәм житештерү бүлеге начальнигы	26 300
Опера һәм балет театрларында сәхнә директоры	26 300
Опера һәм балет театрларында әдәби-драма бүлеге мөдире	26 300
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль-драма театрларында, циркларда, мөстәкыйль музыка һәм бию коллективларында баш балетмейстер	26 300
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль-драматик театрларда, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, мөстәкыйль музыкаль һәм бию коллективларында, симфоник, камера, тынлы оркестрларда һәм халык уен кораллары оркестрларында филармонияләр һәм концерт оешмалары составында, циркларда баш дирижер	26 300
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль-драматик театрларда, филармонияләрдә һәм концерт оешмаларында,	26 300

мөстәкыйль музыкаль һәм бию коллективларында, циркларда баш хормейстер	
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшьләр театрларында, курчак театрларында, циркларда баш режиссер	26 300
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшьләр театрларында, курчак театрларында, циркларда баш рәссам	26 300

3 бүлек. Башкару сәнгате хезмәткәрләренәң вазыйфай оклады формалаштыру тәртибе

6. Башкару сәнгате хезмәткәрләренәң вазыйфай оклады (O_r) формула ярдәмендә исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

монда

O_b - башкару сәнгате хезмәткәрләренәң база оклады;

S - башкару сәнгате хезмәткәре биләгән факттагы ставка саны.

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

7. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр башкару сәнгате хезмәткәрен югары сыйфатлы эш нәтижәләренә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлтелгән түләүләренә, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүне үз эченә ала.

8. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә керә:

1) осталык өчен түләүләр;

2) “академия” исемле театрларда һәм концерт учреждениеләрендә эшләгән өчен түләүләр;

3) эш интенсивлығы өчен түләүләр;

4) мактаулы исемнәр өчен түләүләр;

5) профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр;

6) башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре;

7) премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

9. Осталык өчен түләүләр (B_m) әйдәүче звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_m = O_d \times \frac{D_m}{100\%},$$

монда

O_r - башкару сәнгате хезмәткәрләренәң вазыйфай оклады;

D_m - осталык өчен өстәмә күләме.

Осталык өчен өстәмэләр күләме 1 нче таблицада китерелгән.

Осталык өчен өстәмә күләме

Артист категориясе	Өстәмә күләме, процент
2 нче план артисты	2
1 нче план артисты	4
Әйдәүче сәхнә остасы	6

10. Эш интенсивлыгы (B_{in}) өчен түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{in} = O_d \times \frac{D_{in}}{100\%},$$

монда

O_d - башкару сәнгате хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{in} - эш интенсивлыгы өчен өстәмә күләме.

Эш интенсивлыгы өчен өстәмә күләме 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

Эш интенсивлыгы өчен өстәмә күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә күләме, процент
Урта звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	1	10
	2	17
Әйдәүче звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	1	10
	2	25
	3	35
	4	40
	5	43
Башкару сәнгате учреждениеләре житәкчеләре составы вазыйфалары	1	30
	2	60
	3	70
	4	90

11. Башкару сэнгате хезмэткэрлэрэнэ мактаулы исемнэр өчен түлүүлэр (B_{pz}) бирелә һәм түбэндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда

O_r - башкару сэнгате хезмэткэрлэрэнә вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәргә ия булган өчен өстәмә күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 8 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 10 процент тәшкил итә.

«Халык артисты» һәм «Атказанган сэнгате эшлеклесе» дигән мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме 20 процент тәшкил итә.

Стимуллаштыру характерындагы түлүүләр бирелә торган Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре әлеге Нигезләмә кушымтасында бирелгән.

12. Мактаулы исемнәргә ия булган өчен түләү күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исеме булган башкару сэнгате хезмэткэрлэрэнә түләү, хезмэткэр сайлавы нигезендә, шуларның берсе буенча билгеләнә.

13. Профиль буенча хезмэт стажы өчен түлүүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбэндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда

O_r - башкару сэнгате хезмэткэрлэрэнә вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча хезмэт стажы өстәмә күләме.

Профиль буенча хезмэт стажы өстәмә күләме 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Профиль буенча хезмэт стажы өчен өстәмә күләме

Һөнәри квалификация төркеменә исеме	Стаж төркеме	Өстәмә күләме, процент
-------------------------------------	--------------	------------------------

Урта звено башкару сэнгате хезмэткэрлэре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадэр	12
	10 елдан 15 елга кадэр	14
	15 елдан 20 елга кадэр	16
	20 елдан 25 елга кадэр	18
	25 елдан артык	22
Әйдәүче звено башкару сэнгате хезмэткэрлэре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадэр	12
	10 елдан 15 елга кадэр	14
	15 елдан 20 елга кадэр	16
	20 елдан 25 елга кадэр	18
	25 елдан артык	22
Башкару сэнгате учреждениелэре житәкчелэре составы вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадэр	12
	10 елдан 15 елга кадэр	14
	15 елдан 20 елга кадэр	16
	20 елдан 25 елга кадэр	18
	25 елдан артык	22

14. Эш вакыты вазыйфа буенча хезмэт стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемлегә ТР Мәдәният министрлыгы тарафыннан раслана

15.Хезмэт стажы үзгәргәндә профиль буенча хезмэт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмэт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән яисә стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

17. Башкару сэнгате хезмэткэрләрәнә башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп

критерий булып учреждениенең локаль актлары белән раслана торган башкару сэнгате хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

17. Башкару сэнгате хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Башкару сэнгате хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының конкрет кыйммәтләре һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары ел саен учреждение алдында торган бурычлардан чыгып билгеләнә.

18. Башкарылган эш сыйфаты өчен түләүләр күләме, процедурасы һәм шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

19. Башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре (B_k) һөнәри квалификация төркемнәренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда

O_d - башкару сэнгате хезмәткәрләренә вазыйфай оклады;

D_k - башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме.

Башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме 4 нче таблицада китерелгән.

4 нче таблица

Башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме башкарылган эш сыйфаты өчен бонуслар

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Өстәмә күләме, процент
Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары	9
Урта звено башкару сэнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	15
Әйдәүче звено башкару сэнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	18
Башкару сэнгате учреждениеләре житәкчеләре составы вазыйфалары	25

20. Башкару сэнгате хезмәткәрләренә юбилей даталары, хөрмәтләү билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре төп эш урыны буенча аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр һәм хезмәткә түләү фонды чикләрендә билгеләнә.

21. Башкару сэнгате хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру

чаралары турында»2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча башкару сәнгате хезмәткәрләренә акчалар булганда бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары белән билгеләнә.

22.Премияль һәм башка кызыксындыру түләүләренең күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Учреждениеләр житәкчеләренең, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының хезмәт хакын билгеләү тәртибе

23. Учреждениеләр житәкчеләренең (шул исәптән сәнгать житәкчеләрнең), аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының хезмәт хакы вазыйфай оклад, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрдән тора.

24. Башкару сәнгате учреждениесе житәкчесенең оклады Башкарма комитет тарафыннан елына бер тапкыр хезмәт өчен түләү буенча төркемгә бәйле рәвештә билгеләнә. Башкару сәнгате учреждениесе житәкчесе хезмәтенә түләү төркеме мәдәният учреждениесендә эшләүчеләрнең штат санына карап билгеләнә.

26. Учреждениеләрнең житәкче урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның вазыйфай оклады учреждение житәкчеләренең вазыйфай окладынан 20-30 процентка түбәнрәк итеп билгеләнә.

26. Житәкчеләрнең хезмәтенә түләү төркеме, житәкчеләрнең база окладлары күләме 5 нче таблицادا күрсәтелгән.

5 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең база оклады

Учреждени е төре	Айлык база оклады, мең сум							
	хезмәт хакы төркеме							
	хезмәткәрләрнең штат саны (ставкалар)							
	10,99 9 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999г а кадәр	76 дан 150,999 га кадәр	151 дән 300,999г а кадәр	301 дән 500.999г а кадәр	501 дән артык
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Театр	-	-	47,0	49,0	52,0	62,0	62,0	67,0

Концерт оешмалары	-	47,0	52,0	57,0	62,0	67,0	-	-
Цирк	-	42,0	-	-	-	52,0	-	-
Башкалар	30,0	45,0	-	46,0	47,0	-	-	-

28. Башкару сэнгате учреждениеләре житәкчеләренә башкарылган эш сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр Башкарма комитет тарафыннан эш критерийлары нигезендә билгеләнгән эш нәтижәләрен исәпкә алып билгеләнә.

Башкару сэнгатет учреждениеләре житәкчеләренә эш критерийлары һәм аларның үлчәм коэффициентлары Башкарма комитет тарафыннан раслана.

Башкару сэнгате учреждениесе житәкчесенә башкарган эш өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин.

Башкару сэнгате учреждениесе житәкчесенә башкарган эш сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр 6 нчы таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Башкару сэнгате учреждениеләре житәкчеләренә башкарылган эш сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр

Учреждение төре	Аена башкарылган эш сыйфаты өчен стимул түләү күләме, мең сум							
	хезмәт хакы төркеме							
	хезмәткәрләрнең штат саны (ставкалар)							
	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999 га кадәр	76 дан 150,999 га кадәр	151 дән 300,999г а кадәр	301 дән 500.999г а кадәр	501 дән артык
Театр	-	-	6,0	6,5	6,5	7,0	7,0	7,5
Концерт оешмалары	-	6,0	6,5	7,0	7,0	7,5	-	-
Цирк	-	5,0	-	-	-	6,5	-	-
Башкалар	3,0	5,5	-	6,0	6,0	-	-	-

28. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен мәдәният учреждениеләре житәкчесе урынбасарларына, баш бухгалтерына стимуллаштыру характерындагы түләүләр, аларның эшчәнлек нәтижәлегә критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, мәдәният учреждениеләре житәкчесе тарафыннан билгеләнә.. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарылган эшләрнең

сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүлэрнең чик дәрәжәсе мәдәният учреждениесе җитәкчесе башкарган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүлэрнең 80 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

29. Башкарылган эш сыйфаты өчен түлүүләр (B_k) формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{vk},$$

монда

B_b - 6 нчы таблицада күрсәтелгән тәртиптә башкару сәнгате учреждениесе җитәкчесенә стимуллаштыру характерындагы түләү күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

30. Башкару сәнгате учреждениеләре эшчәнлегенә нәтижелелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча җитәкче урынбасарларына, баш бухгалтерларына акчалар булганда бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла.

Бу максатлар өчен учреждение җитәкчесенә түлүүләр, шул исәптән сәнгать җитәкчесенә, башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

Бу максатлар өчен учреждение башлыгы урынбасары һәм баш бухгалтерга түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждение җирле актлары белән билгеләнә.

31. Башкару сәнгате учреждениесе җитәкчесенә башка стимуллаштыру характерындагы түлүүләр Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

32. Башкару сәнгате учреждениеләре җитәкчеләре, аларның урынбасарлары һәм баш бухгалтерлары өчен компенсация характерындагы түлүүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә раслана торган компенсация характерындагы түлүүләр төрләре исемлегенә билгеләнә

6 бүлек. Компенсация характерындагы түлүүләр

33. Компенсация характерындагы түлүүләр түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

2) зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларындан эшләгән башкару сәнгате хезмәткәрләренә түлүүләр;

2) нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшләгән өчен, төнге вакытта эшләгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләгән өчен) түлүүләр

35. Компенсация характерындагы түлүүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән һәм тиешле финанс елына башкару сәнгате учреждениеләренә хезмәт өчен түләүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

38. Зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында (B_{kh}) эшләүче башкару сәнгате хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда

O_{σ} - башкару сэнгате хезмәткәрләренәң база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түләүләр өчен өстәмә күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_n - Россия Федерациясенәң Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителгән мәдәният хезмәткәрләренәң база ставкасы (база оклады) өчен сәгатьләр нормасы.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

36. Нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшлэгән өчен, төнге вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

7 бүлек. Башкару сэнгате учреждениеләренәң хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

37. Башкару сэнгате учреждениеләренәң хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына башкару сэнгате учреждениесенәң норматив чыгымнар, кулланучылар һәм хезмәт күрсәтүләр саны нигезендә билгеләнгән средстволары күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм башкару сэнгате учреждениесенәң финанс-хужалык эшчәнлегә планында чагыла.

38. Әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфай окладлар, стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләр башкару сэнгате учреждениеләренәң барлык хезмәткәрләренә мәдәният учреждениесенәң финанс-хужалык эшчәнлегә планында агымдагы финанс елына хезмәткә түләүгә каралган акчалар исәбеннән исәпләнә.

39. Башкару сэнгате учреждениеләрнең финанс-хужалык эшчәнлегә планын үтәү барышында финанс белән тәмин итүнең барлык чыганаclarы исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмәткә түләү фондын экономияләү тиешле чорда (ай, квартал, ел) башкару сэнгате учреждениеләренәң әлегә Нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул ителгән локаль норматив актлары нигезендә стимуллаштыру түләүләренә юнәлтелергә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фонды экономияләнгән очракта стимуллаштыру түләүләре хезмәт өчен түләү фондын экономияләү барлыкка килгән вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме хезмәткәрләренә түләнә.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә мәдәният, сэнгать һәм кинематография хезмәткәрләре, фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының, мәдәният, сэнгать һәм кинематография эшчеләре һөнәрләренәң, эшчеләрнең гомуми тармак һөнәрләренәң һәм житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләренәң гомумтармак вазыйфаларының хезмәт нормаларын (хезмәт вазыйфаларын) үтәгән эш вакыты нормасын исәпкә алып, тиешле чорда хезмәткә түләү фондын экономияләү исәбенә башкарылган стимуллаштыру түләве күләме «Минималь хезмәт хакы турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән хезмәткә түләүнең өч минималь күләменнән артмаска тиеш

Башкару сэнгате учреждениесе житэкчесенэ хезмэт өчен түләү фондын экономияләү исәбенэ стимуллаштыру түләве күләме Башкарма комитет тарафыннан билгеләнэ.

Башкару сэнгате учреждениеләрнең финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында финанс белән тээмин итүнең барлык чыганакалары исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдалану өчен жаваплылык башкару сэнгате учреждениесе житэкчесенэ йөкләнэ.

Муниципаль башкару сэнгате
 учреждениеләре мәдәният, сэнгать һәм
 кинематография хезмәткәрләре
 вазыйфаларының һөнәри квалификация
 төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен
 түләү шартлары турында Нигезләмәгә
 кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе,
 Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет
 Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм
 автономияле республикалар дәүләт бүләкләре

N т / б	Мактаулы исемнең, дәүләт бүләгенең исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.2.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.3.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.4.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы республикаларының мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандист
4.2.	Халык рәссамы
4.3.	Атказанган рәссам

4.4.	Халык язучысы
4.5.	Атказанган язучы
4.6.	Халык шагыйре
4.7.	Халык жырчысы
4.8.	Халык акыны
4.9.	Атказанган журналист
4.10.	Атказанган мэдэният эшлеклесе
4.11.	Атказанган мэдэни-агарту эше хезмэткөре
4.12.	Атказанган мэдэният хезмэткөре
4.13.	Атказанган китапханэче
4.14.	Гамэли сэнгаты остасы
4.15.	Атказанган халык сэнгате остасы
4.16.	Атказанган фэн эшлеклесе
5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнөре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык рэссамы
5.3.	Атказанган рэссам
5.4.	Халык язучысы
5.5.	Атказанган язучы
5.6.	Халык шагыйре
5.7.	Атказанган журналист
5.8.	Атказанган китапханэче
5.9.	Атказанган фэн һәм мэдэният эшлеклесе
5.10.	Атказанган фэн һәм техника эшлеклесе
5.11.	Атказанган фэн эшлеклесе

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында Нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре) хезмәте өчен түләү шартлары турында әлеге Нигезләмә хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

1) хезмәт өчен түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база (вазыйфаи) окладлары күләмнәрен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, билгели торган нормалар җыелмасы;

2) база оклады-эшче һөнәре яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча оклады;

3) вазыйфаи оклад - билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен календарь айда фактта эшләнгән вакыт өчен фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләүнең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча билгеләнгән күләме;

4) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү) - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәренәң квалификациясенә, башкарылган эшнең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, хезмәт өчен түләү;

5)компенсация характерындагы түләүләр-компенсация характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, шул исәптән нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

6) стимуллаштыру характерындагы түләүләр - стимуллаштыру характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

3. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләргә нигезләнеп билгеләнә:

1) оклад (вазыйфаи оклад), хезмәт хакы ставкалары;

2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

3) компенсация характерындагы түләүләр.

4. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәренең профиль буенча хезмәт стажы артуга, белем алуга яки белем турындагы документларны янадан торгызуга, квалификация категориясен бирүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомствоның аерым хөрмәтләү билгеләре белән бүләкләнүгә бәйле рәвештә, ел саен бирелә торган яки башка ял вакытында, вакытлыча эшкә яраксызлык чорында, шулай ук уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда барлыкка килгән хезмәт хакы күләме үзгәрүгә хокукы күрсәтелгән чордан соң гамәлгә ашырыла.

2 бүлек. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең база окладың билгеләү

Вазыйфа исеме	Айлык база оклады, сум
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структура бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	
Галимнәр	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Кече фәнни хезмәткәр	27 200
Фәнни хезмәткәр	27 200
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Өлкән фәнни хезмәткәр	28 000
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Әйдәүче фәнни хезмәткәр	28 500
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Баш фәнни хезмәткәр	29 000
Структура бүлекләре башлыктары	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Гыйльми секретарь	29 000

«Музейның кече фәнни хезмәткәре» вазыйфасын биләүче хезмәткәрләренең база оклады 27 200 сум күләмендә билгеләнә.

«Музейның фәнни хезмәткәре» һәм «музейның өлкән фәнни хезмәткәре» вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләренең база оклады 28 000 сум күләмендә билгеләнә.

3 бүлек. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи окладың формалаштыру тәртибе

5. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

монда

O_b - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренәң база оклады күләме;

S - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренәң факттагы ставкалар саны

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түлүүләр

6. Стимуллаштыру характерындагы түлүүләр хезмәткәрне югары сыйфатлы эш нәтижәләренә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлтелгән түлүүләрне, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүне үз эченә ала.

7. Стимуллаштыру характерындагы түлүүләргә керә:

1) мактаулы исемнәр өчен түлүүләр;

2) гыйльми дәрәжәләргә һәм исемнәргә ия булган өчен түлүүләр;

3) профиль буенча хезмәт стажы өчен түлүүләр;

4) башкарылган эш сыйфаты өчен премия түлүүләре;

5) премияләр һәм башка кызыксындыру түлүүләре;

8. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә мактаулы исемнәр өчен түлүүләр (B_{pz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренәң вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәргә ия булган өчен өстәмә күләме.

9. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 8 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенәң мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре өчен өстәмә күләме 10 процент тәшкил итә.

Мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыру характерындагы түлүүләр бирелә торган Россия Федерациясенәң мактаулы исемнәре исемлегә, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре әлегә Нигезләмә кушымтасында бирелгән.

10. Мактаулы исемнәргә ия булган өчен түләү күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исеме булган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә түләү, хезмәткәр сайлавы нигезендә, шуларның берсе буенча билгеләнә.

11. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр (B_{usz}) өчен түлүүләр бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{usz} = O_d \times \frac{D_{usz}}{100\%},$$

монда

O_d - фэнни тикшеренүүлэр өлкөсө хезмэткэрлөрөнөң вазыйфаи оклады;

D_{usz} - гыйльми дэрэжэлэр һәм исемнэргэ ия булган өстәмэ күлөмө.

12. Гыйльми дэрэжэлэр һәм исемнэр өчен түлөү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган гыйльми дэрэжэлэр һәм исемнэрнең Бердәм реестрына кертелгән гыйльми дэрэжэлэр һәм гыйльми исемнэр өчен бирелә.

Гыйльми дэрэжэ өчен түлүүлэр күлөмө гыйльми дэрэжэ бирү карары көченә кергән көннән билгеләнә. Фэн докторы гыйльми дэрэжәсен бирү турындагы карар Югары аттестация комиссиясе Президиумы тарафыннан кабул ителгән көннән үз көченә керә. Фәннэр кандидаты гыйльми дэрэжәсен бирү турындагы карар Югары аттестация комиссиясе Президиумы тарафыннан фәннэр кандидаты дипломын бирү турында карар кабул ителгән көннән үз көченә керә.

Гыйльми исемнэр тоту өчен түлүүлэр күлөмө гыйльми исем бирелгән көннән билгеләнә.

Фэнни тикшеренүүлэр өлкөсөндө гыйльми дэрэжәсө һәм гыйльми исеме булган хезмэткэрлэр өчен гыйльми дэрэжэ һәм титул өчен түлүүлэр суммасы түлөнә.

Гыйльми дэрэжэлэр һәм исемнэр өчен өстәмэлэр күлөмө 1 нче таблицада китерелгән.

1 нче таблица

Гыйльми дэрэжэлэр һәм исемнэр өчен өстәмэлэр күлөмө

Гыйльми дэрэжэлэр һәм исемнэр өчен өстәмэлэр билгеләү нигезе	Өстәмэ күлөмө, процент	
	муниципаль учреждениеләрдә	региональ әһәмияттәге
1	2	3
Фэнни хезмэткэрлэр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фэн тармагы буенча фэн докторы гыйльми дэрэжәсө	20	60
Фэнни хезмэткэрлэр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фэн тармагы буенча фэн кандидаты гыйльми дэрэжәсө	10	30
Фэнни хезмэткэрлэр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фэн тармагы буенча профессор гыйльми исеме	40	80
Фэнни хезмэткэрлэр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фэн тармагы буенча доцент гыйльми исеме	20	40

13. Профиль буенча хезмэт стажы өчен түлүүлэр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча хезмәт стажы өстәмә күләме.

Профиль буенча хезмәт стажы өстәмә күләме 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

Профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмә күләме.

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмә күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә һөнәри квалификация төркеме	1 - 4	3 елдан 10 елга кадәр	12
		10 елдан 15 елга кадәр	14
		15 елдан 20 елга кадәр	16
		20 елдан 25 елга кадәр	18
		25 елдан артык	22

14. Хезмәт стажы үзгәргәндә профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукы бирә торган стажга ирешкән көннән яисә стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

15. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә. Башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып учреждениенең локаль актлары белән раслана торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

16. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының конкрет кыйммәтләре һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары ел саен учреждение алдында торган бурычлардан чыгып билгеләнә.

17. Башкарылган эш сыйфаты өчен түләүләр күләме, процедурасы һәм шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

18. Башкарылган эш сыйфаты өчен премия түләүләре (B_k) һөнәри квалификация төркемнәренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфай оклады;

D_k - башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме.

Башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләмнәре 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Башкарылган эш сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме

Һөнәри квалификация төркеменәң исеме	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структура бүлекчәләре житекчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	1	22
	2	22
	3	22
	4	40

19. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә юбилей даталары, хөрмәтләү билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре төп эш урыны буенча аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр һәм хезмәткә түләү фонды чикләрендә билгеләнә.

20. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәләгән арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләренә ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча мәдәният хезмәткәрләренә акчалар булганда бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары белән билгеләнә.

21. Премияль һәм башка кызыксындыру түләүләренә күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Компенсация характерындагы түләүләр

22. Компенсация характерындагы түләүләр түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

- 1) эшчәнлек үзенчәлегә өчен түләүләр;
- 2) зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларындан эшләгән башкару сәнгәте хезмәткәрләренә түләүләр;
- 3) нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны)

берлештергэндэ, эштэн тыш эшлэгэн өчен, төнгө вакытта эшлэгэн өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгэн өчен) түлүүләр

35. Компенсация характерындагы түлүүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән һәм тиешле финанс елына мэдәният учреждениеләренә хезмәт өчен түләүнең расланган фонды чикләрендә. билгеләнә.

24. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә эшчәнлек үзенчәлекләре (B_{sd}) өчен өстәмә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

монда

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфай оклады;

D_{sd} - эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмә күләме.

эшчәнлек үзенчәлекләре өстәмә күләме 4 нче таблицада китерелгән.

37. Сайланулы профсоюз органы (яисә мэдәният хезмәткәрләре мәнфәгатьләрен яклауга вәкаләтле башка орган) белән килештереп, һәр учреждение тарафыннан расланучы әлегә учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, эшчәнлек үзенчәлегенә өстәмәләр билгеләнә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары исемлегә

4 нче таблица

Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен тәкъдим ителә торган өстәмәләр күләме

№ т / б	Эшчәнлек үзенчәлекләре өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә күләме, процент
1.	Региональ әһәмияткә ия мэдәният учреждениеләрендә эшләү	1	20
		2	25
		3	30
		4	40
2.	Региональ әһәмияттәге мэдәни учреждениеләрдә практик эштә ике дүүләт телен куллану	1 - 4	10

38. Зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында (B_{kh}) эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда

O_d - фәнни тикшеренүүләр өлкәсе хезмәткәрләренәң база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түлүүләр өчен өстәмә күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түлүүләр каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_n - Россия Федерациясенәң Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителгән фәнни тикшеренүүләр өлкәсе хезмәткәрләренәң база ставкасы (база оклады) өчен сәгәтләр нормасы.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшләүче фәнни тикшеренүүләр өлкәсе хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

39. Нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшлэгән өчен, төнге вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түлүүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

Муниципаль мәдәният
учреждениеләренә фәнни
тикшеренүләр һәм эшләнмәләр
өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары
һөнәри квалификация төркемнәре
хезмәткәрләренә хезмәткәргә өчен түләү
шартлары турында Нигезләмәгә
кушымта

**Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия
Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар
Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш
һәм автономияле республикалар дәүләт бүләкләре исемлегә**

№ т/ б	Мактаулы исемнәң, дәүләт бүләгенәң исеме
1	2
1. Россия Федерациясенәң мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенәң атказанган сәнгать эшлеклесе
1.2.	Россия Федерациясенәң атказанган фән эшлеклесе
1.3.	Россия Федерациясе югары мәктәбенәң атказанган хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациясенәң атказанган мәдәният хезмәткәре
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
2.3.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.4.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы республикаларының мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
3.2.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
3.3.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларының мактаулы исемнәре	

4.1.	Атказанган югары мөктәп хезмәткәре
4.2.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.3.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.4.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.5.	Атказанган фән эшлеклесе

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында Нигезләмә.

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Муниципаль мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - мәдәният эшчеләре) хезмәте өчен түләү шартлары турындагы әлеге Нигезләмә хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчеләр кулланыла:

1) хезмәт өчен түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә мәдәният эшчеләренең хезмәте өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база (вазыйфаи) окладлары күләмнәрен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, билгели торган нормалар җыелмасы;

2) база оклады-эшче һөнәре яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче мәдәният эшчеләренең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрнен тыш оклады;

3) вазыйфаи оклад - билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен календарь айда фактта эшләнгән вакыт өчен хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүнең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрне исәпкә алмыйча билгеләнгән күләме;

4) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү) - мәдәният эшчеләренең квалификациясенә, башкарылган эшнең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрне дә кертеп, хезмәт өчен түләү;

5) компенсация характерындагы түләүләр-компенсация характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, шул исәптән нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләнгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

6) стимуллаштыру характерындагы түләүләр - стимуллаштыру характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

3. Мәдәният эшчеләренең хезмәт хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

1) оклад (вазыйфаи оклад), хезмәт хакы ставкалары;

2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;

3) компенсация характерындагы түләүләр.

2 бүлек. Мәдәният эшчеләренең база оклады билгеләү

6. Мэдэният эшчелэренең база оклады түбэндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айлык база оклады, сум
«Беренче дәрәжә гомумтармак эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19 242
Икенче квалификация дәрәжәсе	19 440
«Икенче дәрәжә гомумтармак эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19 581
Икенче квалификация дәрәжәсе	19 755
Өченче квалификация дәрәжәсе	19 933
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	20 464

Эшче һөнәрләрен квалификация дәрәжәсе буенча классификацияләү
эшче һөнәрләренең профессиональ квалификация төркемнәре
культурасы

№ т / б	Мэдэният хезмәткәрләренең һөнәрләре
1	2
«Беренче дәрәжә мэдэният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
1.1.	Клавишлы инструментлар детальләрен эзерләүче автоматчы
1.2.	Телле инструментлар арматурчысы
1.3.	Кыллы инструментлар аэрографисты
1.4.	Бутафор
1.5.	Музыкаль инструмент жыючы (гарнировщик)
1.6.	Мех камераларын гофрлаучы
1.7.	Гример-постижер
1.8.	Уен автоматлары, аттракционнар һәм тир залы дежуры
1.9.	Тавыш планкаларын тутыручы
1.10.	Тавыш планкалары житештерүче
1.11.	Тынлы уен кораллары өчен детальләр житештерүче

1.12.	Субтитр житештерүче
1.13.	Кинотехник
1.14.	Клавиатурачы
1.15.	Колорист
1.16.	Музыка инструментлары детальлэрен комплектлаучы
1.17.	Контуровщик
1.18.	Костюмер
1.19.	Декорация маляры
1.20.	Сәхнә машинисты
1.21.	Негатив монтажчысы
1.22.	Позитив монтажчысы
1.23.	Сәхнә монтажчысы
1.24.	Пеламутр эшкәртүче
1.25.	Магнит язма операторы
1.26.	Клавиатуралы коралларны уйнату стенды операторы
1.27.	Яктыручы
1.28.	Диапозитив фильмнар операторы
1.29.	Субтитрлар бастыручы
1.30.	Пиротехник
1.31.	Мультфильм рәсемнәренә нигез эзерләүче
1.32.	Музыкаль инструментлар полировкалаучы
1.33.	Постижер
1.34.	Фильер остасы
1.35.	Реквизитор
1.36.	Субтитр ретушеры
1.37.	Тынлы инструмент жыючы
1.38.	Бәрмә инструментлар жыючы
1.39.	Телле инструментлар жыючы
1.40.	Клавиатура инструментларын жыючы-монтажлаучы

1.41.	Корал жыючы
1.42.	Алынган коралларны жыючы
1.43.	Махсус агач эшкертү станогы станокчысы
1.44.	Махсус металл эшкертү станогы станокчысы
1.45.	Декорация эшләү балта остасы
1.46.	Музыкаль инструментларның детальләрән һәм компонентларын житештерү һәм ремонтлау буенча балта остасы
1.47.	Кыл ясау остасы
1.48.	Кылчы
1.49.	Мультипликация пробалары төшерүче
1.50.	Диапозитив фильмнар жыючы
1.51.	Униформист
1.52.	Декорация куючы
1.53.	Ладовая пластина урнаштыручы
1.54.	Фильм тикшерүче
1.55.	Фильмотекарь
1.56.	Фототекарь
«Икенче дәрәжә мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
2.1.1.	Клавишлы инструмент рамнарын бронзалаучы
2.1.2.	Видеотекарь
2.1.3.	Уен курчаклары житештерүче
2.1.4.	Клавишлы инструментлар өчен чүкечләр житештерүче
2.1.5.	Музыкаль инструментлар контролеры
2.1.6.	Постижер производствосында буяучы
2.1.7.	Жил жайланмаларына хезмәт күрсәтү механигы
2.1.8.	Тавыш техникасына хезмәт күрсәтү механигы
2.1.9.	Кинотелевизион жиһазларга хезмәт күрсәтү механигы
2.1.10.	Төшерү аппаратурасына хезмәт күрсәтү механигы

2.1.11.	Телевидение жиһазларына хезмэт күрсәтү механигы
2.1.12.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмэт күрсәтү механигы
2.1.13.	Пианино һәм рояльләр көйләүче
2.1.14.	Кыллы инструментлар көйләүче
2.1.15.	Телле инструментлар көйләүче
2.1.16.	Видео язма операторы
2.1.17.	Киноустановкаһың идарә пульты операторы
2.1.18.	Пианино һәм рояльләрне көйләүче (регулировщик)
2.1.19.	Телле инструментлар көйләүче (регулировщик)
2.1.20.	Клавишлы инструментлар реставраторы
2.1.21.	Бәрмә инструментлар реставраторы
2.1.22.	Фильм нөсхэләре реставраторы
2.1.23.	Кыллы инструментлар реставраторы
2.1.24.	Телле инструментлар реставраторы
2.1.25.	Фонотекарь
Икенче квалификация дәрәжәсе	
2.2.1.	Уен курчаклары житештерүче
2.2.2.	Шәхси заказ буенча музыка уен кораллары житештерүче
2.2.3.	Интонировщик
2.2.4.	Постижер производствосында буяучы
2.2.5.	Жил жайланмаларына хезмэт күрсәтү механигы
2.2.6.	Тавыш техникасына хезмэт күрсәтү механигы
2.2.7.	Кинотелевизион жиһазларга хезмэт күрсәтү механигы
2.2.8.	Төшерү аппаратурасына хезмэт күрсәтү механигы
2.2.9.	Телевидение жиһазларына хезмэт күрсәтү механигы
2.2.10.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмэт күрсәтү механигы
2.2.11.	Тынлы инструментларны көйләүче
2.2.12.	Смычоклы инструментларны көйләүче

2.2.13.	Видео язма операторы
2.2.14.	Тынлы инструментлар реставраторы
2.2.15.	Фильм нөсхэләре реставраторы
Өченче квалификация дәрәжәсе	
2.3.1.	Кинотелевизион жиһазларга хезмәт күрсәтү механигы
2.3.2.	Телевидение жиһазларына хезмәт күрсәтү механигы
2.3.3.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү механигы
2.3.4.	Видео язма операторы
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Беренче - өченче квалификация дәрәжәсенә караган, мөһим (аеруча мөһим) һәм жаваплы (аеруча жаваплы) эшнә башкаручы эшчеләрнең һөнәрләре	
2.4.1.	Уен курчаклары житештерүче
2.4.2.	Шәхси заказ буенча музыка уен кораллары житештерүче
2.4.3.	Интонировщик
2.4.4.	Музыкаль инструментлар контролеры
2.4.5.	Постижер производствосында буяучы
2.4.6.	Жил жайланмаларына хезмәт күрсәтү механигы
2.4.7.	Тавыш техникасына хезмәт күрсәтү механигы
2.4.8.	Кинотелевизион жиһазларга хезмәт күрсәтү механигы
2.4.9.	Төшерү аппаратурасына хезмәт күрсәтү механигы
2.4.10.	Телевидение жиһазларына хезмәт күрсәтү механигы
2.4.11.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү механигы
2.4.12.	Тынлы инструментларны көйләүче
2.4.13.	Пианино һәм рояльләр көйләүче
2.4.14.	Кыллы инструментлар көйләүче
2.4.15.	Телле инструментлар көйләүче
2.4.16.	Смычоклы инструментларны көйләүче
2.4.17.	Видео язма операторы

2.4.18.	Пианино һәм рояльләрне көйләүче (регулировщик)
2.4.19.	Тынлы инструментлар реставраторы
2.4.20.	Клавишлы инструментлар реставраторы
2.4.21.	Бөрмә инструментлар реставраторы
2.4.22.	Фильм нөсхэләре реставраторы
2.4.23.	Кылы инструментлар реставраторы
2.4.24.	Телле инструментлар реставраторы

5. Бөрьюлы эшләрүче, шулай ук берләштерү, тулы булмаган эш вакыты шартларында эшләрүче мәдәният эшчеләренең хезмәтенә түләү эшләнган вакытка пропорциональ рәвештә яисә башкарылган эш күләменә бәйле рәвештә башкарыла. Хезмәт хакын билгеләрү төп вазыйфа өчен, шулай ук берләштерү һәм тулы булмаган эш вакыты өчен һәр вазыйфа өчен аерым башкарыла.

3 бүлек. Мәдәният эшчеләренең вазыйфаи окладын формалаштыру тәртибе

6. Мәдәният эшчеләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_n},$$

монда

O_b - мәдәният эшчеләренең вазыйфаи оклады күләме;

H_f - билгеләнган эш вакыты озынлыгы чикләрендә мәдәният эшчеләренең эш сәгатьләренең факттагы саны;

H_n - мәдәният эшчеләренең база ставкасы (база оклады) өчен сәгать нормасы(эшче өчен билгеләнган эш вакыты).

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

7. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр хезмәткәрне югары сыйфатлы эш нәтижәләренә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлтелгән түләүләрне, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләрүне үз эченә ала.

8. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә керә:

1) мактаулы исемнәр өчен түләүләр;

2) премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

9. Мактаулы исемнәр өчен түләүләр (B_{pz}) формула ярдәмендә исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда

O_r - мәдәният эшчеләренең вазыйфаи оклады;

D_{pз} - мактаулы исемнэргэ ия булган өчен өстәмә күләме.

10. Мактаулы исемнэр өчен өстәмә күләме 3 процент.

Стимуллаштыру характерындагы түлүүлэр бирелэ торган Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнэре элге Нигезләмә кушымтасында бирелгән.

12. Мактаулы исемнэргэ ия булган өчен түләү күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнэ. Ике яки аннан да күбрэк мактаулы исемнэргэ ия булган мәдэният эшчелэре өчен мактаулы исемнэр өчен түләү хезмэткэр сайлаган мактаулы исемнэрнен берсе буенча билгеләнэ.

13. Мәдэният эшчелэренэ юбилей даталары, хөрмэтлэү билгелэре, рэхмэт хатлары, грамоталар, дәүлэт бүләклэре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм күмэк килешүлэре белән билгелэнгән башка нигезлэр буенча премиялэр һәм башка кызыксындыру түлүүлэре төп эш урыны буенча аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнэ.

14. Премияль һәм башка кызыксындыру түлүүлэренен күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениелэрнен локаль актлары һәм күмэк килешүлэре белән билгеләнэ.

15. Мәдэният эшчелэренэ премия түлүүлэренэ каралган хезмэт өчен түләү фондының тәкъдим ителэ торган күләме окладлар (хезмэт хакы ставкалары, вазыйфай окладлар) һәм хезмэткэрлэргэ төп вазыйфасы һәм төп эш урыны буенча кызыксындыру характерындагы түлүүлэр түлүгэ каралган хезмэт өчен түләү фондының кимендэ 2 процентын тәшкит итэ.

16. Мәдэният учреждениелэре эшчәнлегенен нәтижэлелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүлэт социаль сәясәтен гамэлгэ ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгелэнгән максатчан күрсәткечлэрнен ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча мәдэният эшчелэренэ акчалар булганда бер мәртәбэ кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениелэрнен локаль актлары белән билгеләнэ.

17. Премияль һәм башка кызыксындыру түлүүлэренен күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениелэрнен локаль актлары һәм күмэк килешүлэре белән билгеләнэ.

5 бүлек. Компенсация характерындагы түлүүлэр

18. Компенсация характерындагы түлүүлэр түбэндэгелэрдән гыйбэрэт:

1) зыянлы һәм (яки) куркыныч эш шартларында эшлэгән мәдэният эшчелэренэ түлүүлэр;

2) нормаль шартлардан читлэшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядэгэ эшлэрне башкарганда, һөнэрлэрне (вазыйфаларны) берләштергәндэ, эштән тыш эшлэгән өчен, төнге вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читлэшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түлүүлэр

35. Компенсация характерындагы түлүүлэр, аларны гамэлгэ ашыру күләмнэре һәм шартлары хезмэт законнары һәм хезмэт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар нигезендэ күмэк шартнамэлэр, локаль норматив актлар,

хезмэт шартнамәсе белән һәм тиешле финанс елына мәдәният учреждениеләренән хезмэт өчен түләүнең расланган фонды чикләрендә. билгеләнә.

20. Зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартлары (B_{kh}) белән эшлэгән мәдәният эшчеләренә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда

O_b - мәдәният эшчеләренән база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түләүләр өчен өстәмә күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_n - Россия Федерациясенән Хезмэт кодексы нигезендә кабул ителгән мәдәният эшчеләренән база ставкасы (база оклады) өчен сәгәтләр нормасы.

Зыянлы һәм (яки) куркыныч хезмэт шартларында эшләүче мәдәният эшчеләренә компенсация характерындагы түләүләр хезмэт шартларын махсус бәяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

21. Нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшлэгән өчен, төнгә вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түләүләр Россия Федерациясе Хезмэт кодексы нигезендә билгеләнә.

Муниципаль мәдәният
учреждениеләре
житәкчеләренә, белгечләренә
һәм хезмәткәрләренә
гомумтармак вазыйфаларының
һәм эшче һөнәрләренә
гомумтармак һөнәрләре һөнәри
квалификация төркемнәре
хезмәткәрләренә хезмәте өчен
түләү шартлары
турында Нигезләмәгә
кушымта

**Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия
Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар
Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш
һәм автономияле республикалар дәүләт бүләкләре**

N т / б	Мактаулы исемнең, дәүләт бүлгәненә исеме
1	2
1. Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенә халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенә халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенә атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенә атказанган уйлап табучысы
1.5.	Россия Федерациясенә атказанган конструкторы
1.6.	Россия Федерациясенә атказанган мәдәният хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенә атказанган рационализаторы
1.8.	Россия Федерациясенә атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты

2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сэнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исеменәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.4.	СССРның атказанган төзүчесе
4. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы республикаларының мактаулы исеменәре	
4.1.	Атказанган полиграфист
4.2.	Атказанган пропагандист
4.3.	Халык артисты
4.4.	Атказанган артист
4.5.	Атказанган сэнгать эшлеклесе
4.6.	Халык рәссамы
4.7.	Атказанган рәссам
4.8.	Халык язучысы
4.9.	Атказанган язучы
4.10.	Халык шагыйре
4.11.	Халык жырчысы
4.12.	Халык акыны
4.13.	Атказанган журналист
4.14.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.15.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре
4.16.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.17.	Атказанган китапханәче

4.18.	Атказанган келэм тукучы
4.19.	Гамәли сэнгать остасы
4.20.	Атказанган халык сэнгате остасы
4.21.	Атказанган фән эшлеклесе
4.22.	Атказанган инженер
4.23.	Атказанган уйлап табучы
4.24.	Атказанган рационализатор
4.25.	Атказанган мастер
5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исеменәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сэнгать эшлеклесе
5.5.	Халык рәссамы
5.6.	Атказанган рәссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәдәният хезмәткәре

Муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү шартлары турында Нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләү шартлары турындагы элеге Нигезләмә хезмәткәрләренә окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләренә шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Элеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

1) хезмәт өчен түләү системасы - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән учреждение хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен, база (вазыйфаи) окладлары күләмнәрен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләренә дә кертеп, билгели торган нормалар жыелмасы;

2) база оклады-эшче һөнәре яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлек алып баручы, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация һәм стимуллаштыру түләүләренән тыш оклады;

3) вазыйфаи оклад - билгеле бер катлаулылыктагы хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән өчен календарь айда фактта эшләнгән вакыт өчен хезмәткәрләренә хезмәтә өчен түләүнең компенсация һәм стимуллаштыру түләүләренә исәпкә алмыйча билгеләнгән күләме;

4) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәтә өчен түләү) - хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарылган эшнең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләренә дә кертеп, хезмәт өчен түләү;

5) компенсация характерындагы түләүләр-компенсация характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, шул исәптән нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләнгән өчен һәм компенсация характерындагы башка түләүләр;

6) стимуллаштыру характерындагы түләүләр - стимуллаштыру характерындагы өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

3. Эшче һөнәрләренә һәм житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт хакы түбәндәгеләрдән гыйбәрәт

1) оклад (вазыйфаи оклад), хезмәт хакы ставкалары;

- 2) стимуллаштыру характерындагы түлүүлөр;
- 3) компенсация характерындагы түлүүлөр.

2 бүлек. Муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренең гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады билгеләү

4. Мәдәният учреждениеләрендә эшләүче гомумтармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айлык база оклады, сум
«Беренче дәрәжә гомумтармак эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19 242
Икенче квалификация дәрәжәсе	19 440
«Икенче дәрәжә гомумтармак эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19 581
Икенче квалификация дәрәжәсе	19 755
Өченче квалификация дәрәжәсе	19 933
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	20 464

5. Мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айлык база оклады, сум
1	2
«Беренче дәрәжәдәге хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19 242
Икенче квалификация дәрәжәсе	19 440
«Икенче дәрәжә хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	19 581
Икенче квалификация дәрәжәсе	19 755
Өченче квалификация дәрәжәсе	19 933

Дүртенче квалификация дәрәжәсе	20 160
Бишенче квалификация дәрәжәсе	20 346
«Өченче дәрәжә хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	20 536
Икенче квалификация дәрәжәсе	20 729
Өченче квалификация дәрәжәсе	20 926
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	21 127
Бишенче квалификация дәрәжәсе	21 353
«Дүртенче дәрәжә хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	22 265
Икенче квалификация дәрәжәсе	22 465
Өченче квалификация дәрәжәсе	22 665

6. Хезмәткәр вазыйфасының һәм һөнәренең гомумтармак эшче һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренең һәм житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының квалификация дәрәжәләренә туры килүе Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителә.

5. Берләштерү тәртибендә, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында эшләрчә хезмәткәrlәргә хезмәт өчен түләү эшләнган вакытка яки башкарылган эш күләменә пропорциональ рәвештә башкарыла. Хезмәт хакын билгеләү төп вазыйфа өчен, шулай ук берләштерү һәм тулы булмаган эш вакыты өчен һәр вазыйфа өчен аерым башкарыла.

3 бүлек. Гомумтармак эшче һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең һәм муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының вазыйфаи окладын формалаштыру тәртибе

8. Гомумтармак эшче һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең һәм муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_n},$$

монда

O_b - муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә база оклады күләме;

H_f - билгеләнгән эш вакыты чикләрендә мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә эш сәгәтләренә факттагы саны;

H_n - муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре өчен база ставкасы (база оклады) өчен стандарт сәгәтләр (хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты).

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

9. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр хезмәткәрне югары сыйфатлы эш нәтижеләренә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлтелгән түләүләренә, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүне үз эченә ала.

10. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә керә:

1) мактаулы исемнәр өчен түләүләр;

2) вазыйфа буенча хезмәт стажы өчен түләүләр;

2) премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

10. Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә мактаулы исемнәргә ия булган өчен түләүләр (B_{pz}) һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда

O_d - муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады күләме;

D_{pz} - мактаулы исемнәргә ия булган өчен өстәмә күләме.

11. Мактаулы исемнәр өчен өстәмә күләме 3 процент.

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре элек Нигезләмә кушымтасында бирелгән.

13. Мактаулы исемнәргә ия булган өчен түләү күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исеме булган хезмәткәрләргә түләү, хезмәткәр сайлавы нигезендә, шуларның берсе буенча билгеләнә.

12. Вазыйфасы (белгечлеге) буенча хезмәт стажы өчен түләүләр (B_s) һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре киселешендә, вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш дәвамлылыгына карап, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда

O_d - муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренәң, белгечләренәң һәм хезмәткәрләренәң гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренәң гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренәң вазыйфаи оклады күләме;

D_s - профиль буенча хезмәт стажы өстәмә күләме.

15. Вазыйфа буенча хезмәт стажы өчен өстәмә күләмнәре:

2 елдан 5 елга кадәр хезмәт стажы булганда - 2,5 процент;

5 елдан 10 елга кадәр хезмәт стажы булганда - 4 процент;

10 елдан 15 елга кадәр хезмәт стажы булганда - 5 процент;

15 елдан артык хезмәт стажы булганда - 6 процент.

14. Хезмәт стажын үзгәрткәндә, профиль буенча стаж өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, хезмәт стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ия булган көннән яки стажны раслый торган документ бирелгән көннән башкарыла.

17. Вазыйфалар (һөнәрләр) буенча эш вакыты 1 нче таблица нигезендә вазыйфа буенча хезмәт стажына кертелә.

1 нче таблица

Эшләгән вакыт хезмәткәрләренәң педагогиквазыйфа буенча хезмәт стажына кертелә торган оешмалар һәм вазыйфалар исемлегә

N т / б	Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр (барлык вазыйфа категорияләренәң, шул исәптән «баш», «өлкән» вазыйфа исемнәрен дә кертеп) гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләре вазыйфаларының исемнәре	Стимуллаштыру түләвен билгеләү өчен эш чоры хезмәт стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемнәре
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтер исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, хисаплау (мәгълүмат-хисаплау) үзәге	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтер исәбенә алу һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, килешү һәм дөгъва эше буенча икътисадчы, матди-техник тәмин итү икътисадчысы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, хезмәт

	икътисадчысы, килешү һәм дэгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, кассир, таксировщик	буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, кассир, таксировщик
2.	Матди-техник тээмин итү буенча икътисадчы	Матди-техник тээмин итү буенча икътисадчы, матди-техник тээмин итү бүлеге башлыгы, склад мөдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык хисабы һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, килешү һәм дэгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эшкә, таксировщик, учетчик
3.	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәт буенча техник, нарядчы, хронометражчы	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражчы
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер, инженер

5.	Кадрлар бүлеге башлыгы (махсус бүлек һ. б.), кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар эзерләү буенча инженер. табельче	Кадрлар бүлеге башлыгы (махсус бүлек һ. б.), кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар эзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельче
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	Социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, бүлек башлыгы
		Социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, кадрлар эзерләү һәм хезмэт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмэт социологияслабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмэтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар эзерләү буенча инженер, кадрлар буенча белгеч, инструктор-дактилолог, кадрлар буенча инспектор, хезмэтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер, хезмэтне нормалаштыру буенча инженер, хезмэтне оештыру буенча инженер, хезмэт буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	Профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тәмин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактилолог
8.	Инструктор-дактилолог	Инструктор-дактилолог, социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар эзерләү бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмэтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү лабораториясе (бюросы) башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар эзерләү буенча инженер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, хезмэтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмэтне оештыру буенча инженер, профконсультант, хезмэт буенча техник
9.	Юридик бүлек башлыгы, юридик консультант	Юридик бүлек башлыгы, юридик консультант

10.	Архив мөдире, канцелярия мөдире, документлар белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмэләр үтәлешен контрольдә тоту инспекторы, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографист, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор	Архив мөдире, канцелярия мөдире, документлар белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмэләр үтәлешен контрольдә тоту инспекторы, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографист, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор
11.	Машинада басу бюросы мөдире, күчермә ясау-күбәйтү бюросы мөдире, машинистка	Машинада басу бюросы мөдире, күчермә ясау-күбәйтү бюросы мөдире, машинистка, секретарь--машинистка, күчермәләр ясаучы
12.	Матди-техник тээмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мөдире, хужалык мөдире, агент, сатып алулар агенты, тээмин итү агенты, тээмин итү буенча икътисадчы, товар белгече, йөк ташу буенча экспедитор	Матди-техник тээмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мөдире, хужалык мөдире, товар белгече, агент, сатып алулар агенты, тээмин итү агенты, тээмин итү буенча икътисадчы, товар белгече, йөк ташу буенча экспедитор
13.	Пансионатның (кунакханә) торак корпусы мөдире, тулай торак мөдире, пропусклар бюросы мөдире, ял итү бүлмәсе мөдире, хужалык мөдире, үткәрү бюросы дежурсы, дежур (белешмәләр бирү буенча, конакханә залы, этажы буенча, автомобиль йөртүчеләрнең ял итү бүлмәсе, тулай торак буенча һ. б.), комендант, администратор, саклау камерасы мөдире.	Пансионатның (кунакханә) торак корпусы мөдире, тулай торак мөдире, пропусклар бюросы мөдире, ял итү бүлмәсе мөдире, хужалык мөдире, үткәрү бюросы дежурсы, дежур (белешмәләр бирү буенча, конакханә залы, этажы буенча, автомобиль йөртүчеләрнең ял итү бүлмәсе, тулай торак буенча һ. б.), комендант, администратор.
14.	Гараж башлыгы	Гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспорты контролеры, хәрәкәт һәм төяү-төяү эшләре диспетчерлыгы операторы, автотехник экспертиза буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалыгы эксперты, автотранспорт йөртүче

15.	Производство мөдире (шеф-повар), ашханә мөдире	Производство мөдире (шеф-повар), ашханә мөдире, пешекче
16.	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы, хәрәкәт һәм төяү-бушату эшләре диспетчерлыгы операторы
17.	Фотолаборатория мөдире	Фотолаборатория мөдире, фотограф, рәссам-фотограф
18.	Ремонт цехы башлыгы, остаханә башлыгы (мөдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик), инженер	Ремонт цехы башлыгы, остаханә башлыгы (мөдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик), инженер
19.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты	Автоматлаштырылган житештерү белән идарә итү системасы бүлеге начальнигы, производство процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге начальнигы, программа инженеры (программист), житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру инженеры, автоматлаштырылган житештерү белән идарә итү системалары инженеры, инженер, математик, программа техникы. , техник, фонд инспекторы, фонд инспекторы ярдәмчесе
20.	Фәнни-техник китапханә мөдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник	Фәнни-техник китапханә мөдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, патент һәм уйлап табу эшләре буенча инженер, инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник, техник
21.	Техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик	Техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик
22.	Инженер	Барлык исемдәге инженер, производство бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәҗрибә- житештерү цехы башлыгы,

		житештерү процесларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлгеге башлығы, цех (участок) башлығы, капитал төзелеш бүлгеге башлығы, участок мастеры, механик, техник, техник-конструктор, инструмент буенча техник, техник-технолог
23.	Инженер-электрончы (электрончы), исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге технигы	Инженер-электрончы (электрончы), исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге технигы, инженер, инженер-программист (программист), техник-программист, техник
24.	Маркетинг бүлгеге башлығы, менеджер, коммерция агенты	Маркетинг бүлгеге башлығы, менеджер, реклама менеджеры, маркетинг белгече, коммерция агенты, күчемсез милек агенты, сәүдә агенты, аукциончы, бәяләүче
25.	Сызымчы, күчермә ясаучы	Сызымчы, сызымчы-конструктор, күчермә ясаучы, рәссам
26.	Психолог	Психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант
27.	Физиолог	Физиолог, биолог
28.	Социолог	Социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлығы
29.	Рәссам	Төрле рәссамнар, архитектор, сызымчы
30.	Архитектор	Рәссам-конструктор (дизайнер), сызымчы-конструктор, сызымчы
31.	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче
32.	Тәржемәче, синхрон тәржемәче	Тәржемәче, синхрон тәржемәче
33.	Виварий башлығы	Виварий мөдире, физиолог, биолог, ветеринария табибы
34.	Бүлек идарәчесе (ферма, авыл хужалыгы участогы)	Бүлек идарәчесе (ферма, авыл хужалыгы участогы), агроном, зоотехник
35.	Филиал, аерымланган структура бүлекчәсе директоры (житәкчесе, мөдире)	Икътисадый эшчәнлекнең тиешле төре хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кертелгән вазыйфалар

18. Хезмәткәрләргә юбилей даталары, хөрмәтләү билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм күмәк

килешүләрә белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре төп эш урыны буенча аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә.

19. Премияль һәм башка кызыксындыру түләүләренә күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениеләрнең локаль актлары һәм күмәк килешүләре белән билгеләнә.

20. Эшче, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчесе гомумтармак һөнәрләренә, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә премияләр түләү өчен тәкъдим ителә торган хезмәт өчен түләү фонды күләме төп эш урыны буенча тармак вазыйфаларына караган хезмәткәрләргә окладлар (хезмәт хакы ставкалары, вазыйфай окладлар) һәм башка түләүләргә түләүгә каралган хезмәт өчен түләү фондының 2 процентыннан да аз булмаган күләмне тәшкил итә.

5 бүлек. Компенсация характерындагы түләүләр

21. Компенсация характерындагы түләүләр түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

1) зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларындан эшләгән хезмәткәрләргә түләүләр;

2) нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшләгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләргә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшләгән өчен, төнге вакытта эшләгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләгән өчен) түләүләр

22. Компенсация характерындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән һәм тиешле финанс елына муниципаль мәдәният учреждениеләренә хезмәт өчен түләүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

23. Зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында эшләгән житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләргә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда

O_b - житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләргә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә база оклады күләме;

D_{kh} - компенсация характерындагы түләүләр өчен өстәмә күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган фактта эшләнган вакыт;

H_n - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренә гомумтармак һөнәрләргә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә база ставкасы (база оклады) өчен сәгәтләр нормасы.

Житэкчелэр, белгечлэр һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының һәм эшче һөнәрләренең гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә зыянлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында эшлэгән өчен компенсация характерындагы түләүләр хезмәт шартларын махсус баяләү нигезендә 4 процент күләмендә билгеләнә.

24. Нормаль шартлардан читләшкән шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эштән тыш эшлэгән өчен, төнге вакытта эшлэгән өчен һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшлэгән өчен) түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикалар дәүләт бүләкләре

№ т / б	Мактаулы исемнең, дәүләт бүләгенең исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган агрономы
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган архитекторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган ветеринар табибы
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган табибы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган геологы
1.9.	Россия Федерациясенең атказанган сәнгать эшлеклесе
1.10.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.11.	Россия Федерациясенең атказанган жир төзүчесе
1.12.	Россия Федерациясенең атказанган зоотехнигы
1.13.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.14.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.15.	Россия Федерациясенең атказанган урманчысы
1.16.	Россия Федерациясенең атказанган производствога өйрәтү мастеры
1.17.	Россия Федерациясенең атказанган машина төзүчесе
1.18.	Россия Федерациясенең атказанган мелиораторы
1.19.	Россия Федерациясенең атказанган металлургы
1.20.	Россия Федерациясенең атказанган метеорологы
1.21.	Россия Федерациясенең атказанган метрологы

1.22.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы механикы
1.23.	Россия Федерациясенең атказанган очучысы
1.24.	Россия Федерациясенең атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәткәре
1.25.	Россия Федерациясе югары мәктәбенең атказанган хезмәткәре
1.26.	Россия Федерациясенең атказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
1.27.	Россия Федерациясенең атказанган дипломатик хезмәт хезмәткәре
1.28.	Россия Федерациясенең атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
1.29.	Россия Федерациясенең атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.30.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.31.	Россия Федерациясенең атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
1.32.	Россия Федерациясенең атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
1.33.	Россия Федерациясенең атказанган азык-төлек индустриясе хезмәткәре
1.34.	Россия Федерациясенең атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
1.35.	Россия Федерациясенең атказанган элементә хезмәткәре
1.36.	Россия Федерациясенең атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
1.37.	Россия Федерациясенең атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
1.38.	Россия Федерациясенең атказанган текстиль һәм жиңел сәнәгате хезмәткәре
1.39.	Россия Федерациясенең атказанган сәүдә хезмәткәре
1.40.	Россия Федерациясенең атказанган транспорт хезмәткәре
1.41.	Россия Федерациясенең атказанган физик культура хезмәткәре
1.42.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы
1.43.	Россия Федерациясенең атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
1.44.	Россия Федерациясенең атказанган коткаручысы
1.45.	Россия Федерациясенең атказанган төзүчесе
1.46.	Россия Федерациясенең атказанган укытучысы
1.47.	Россия Федерациясенең атказанган химигы
1.48.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
1.49.	Россия Федерациясенең атказанган шахтеры

1.50.	Россия Федерациясенең атказанган навигаторы
1.51.	Россия Федерациясенең атказанган штурман-сынаучысы
1.52.	Россия Федерациясенең атказанган экологы
1.53.	Россия Федерациясенең атказанган икътисадчысы
1.54.	Россия Федерациясенең атказанган энергетигы
1.55.	Россия Федерациясенең атказанган юристы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык укытучысы
2.5.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган агрономы
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган архитекторы
2.9.	Татарстан Республикасының атказанган ветеринар табибы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган табибы
2.11.	Татарстан Республикасының атказанган геологы
2.12.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.13.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
2.14.	Татарстан Республикасының атказанган терлекчесе
2.15.	Татарстан Республикасының атказанган жир төзүчесе
2.16.	Татарстан Республикасының атказанган зоотехнигы
2.17.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.18.	Татарстан Республикасының атказанган урманчысы
2.19.	Татарстан Республикасының атказанган механигы
2.20.	Татарстан Республикасының атказанган мелиораторы
2.21.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалыгы механигы
2.22.	Татарстан Республикасының атказанган нефтьчесе

2.23.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.24.	Татарстан Республикасының атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
2.25.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.26.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.27.	Татарстан Республикасының атказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.28.	Татарстан Республикасының атказанган азык-төлек сәнәгәте хезмәткәре
2.29.	Татарстан Республикасының атказанган элемтә хезмәткәре
2.30.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
2.31.	Татарстан Республикасы атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
2.32.	Татарстан Республикасының атказанган халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсе хезмәткәре
2.33.	Татарстан Республикасының атказанган транспорт хезмәткәре
2.34.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
2.35.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.36.	Татарстан Республикасының атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
2.37.	Татарстан Республикасының атказанган коткаручысы
2.38.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
2.39.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
2.40.	Татарстан Республикасының атказанган химигы
2.41.	Татарстан Республикасының атказанган экологы
2.42.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
2.43.	Татарстан Республикасының атказанган энергетигы
2.44.	Татарстан Республикасының атказанган юристы
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның халык архитекторы
3.4.	СССРның атказанган очучы-сынауучысы
3.5.	СССРның атказанган штурман-сынауучысы

3.6.	СССРның халык докторы
3.7.	СССРның халык укытучысы
3.8.	СССРның атказанган спорт мастеры
3.9.	СССРның атказанган тренеры
3.10.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.11.	СССРның атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
3.12.	СССРның атказанган сәнәгать хезмәткәре
3.13.	СССРның атказанган төзүчесе
3.14.	СССРның атказанган транспорт хезмәткәре
3.15.	СССРның атказанган элемент хезмәткәре
3.16.	СССРның атказанган Кораллы Көчләр белгече
4. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы республикаларының мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган нефтьче
4.4.	Нефть мастеры
4.5.	Атказанган газ сәнәгате хезмәткәре
4.6.	Атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
4.7.	Атказанган шахтер
4.8.	Атказанган химик
4.9.	Атказанган машина төзүче
4.10.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
4.11.	Атказанган азык-төлек индустриясе хезмәткәре
4.12.	Атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
4.13.	Атказанган балыкчы
4.14.	Атказанган балыкчы
4.15.	Атказанган полиграфист
4.16.	Атказанган халык хужалыгы хезмәткәре

4.17.	Атказанган игенчелек остасы
4.18.	Атказанган агроном
4.19.	Атказанган балыкчы авыл хужалыгы инженеры
4.20.	Атказанган зоотехник
4.21.	Атказанган терлекчелек хезмэткәре
4.22.	Атказанган терлекче
4.23.	Атказанган терлекчелек остасы
4.24.	Терлекчелек остасы
4.25.	Атказанган жир төзүче
4.26.	Атказанган авыл хужалыгы механикы
4.27.	Атказанган механизатор
4.28.	Машина белән икмәк жыю остасы
4.29.	Атказанган ирригатор
4.30.	Атказанган жир мелиораторы
4.31.	Атказанган гидротехник
4.32.	Атказанган ветеринария табибы
4.33.	Атказанган урманчы
4.34.	Атказанган табигатьне саклау хезмэткәре
4.35.	Атказанган транспорт хезмэткәре
4.36.	Атказанган автотранспорт хезмэткәре
4.37.	Атказанган элемтәче
4.38.	Атказанган элемтә хезмэткәре
4.39.	Атказанган төзүче
4.40.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмэткәре
4.41.	Атказанган сәүдә хезмэткәре
4.42.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмэткәре
4.43.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмэткәре
4.44.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмэткәре
4.45.	Атказанган коммуналь хужалыгы хезмэткәре

4.46.	Атказанган торақ-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
4.47.	Атказанган коммуналь һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәткәре
4.48.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.49.	Халык табибы
4.50.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.51.	Атказанган табиб
4.52.	Атказанган провизор
4.53.	Атказанган фармацевт
4.54.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.55.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.56.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.57.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре
4.58.	Атказанган тренер
4.59.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмәткәре
4.60.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.61.	Атказанган укытучы
4.62.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.63.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
4.64.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.65.	Атказанган укытучы
4.66.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.67.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
4.68.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.69.	Атказанган пропагандист
4.70.	Халык артисты
4.71.	Атказанган артист
4.72.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.73.	Халык рәссамы
4.74.	Атказанган рәссам

4.75.	Халык язучысы
4.76.	Атказанган язучы
4.77.	Халык шагыйре
4.78.	Халык жырчысы
4.79.	Халык акыны
4.80.	Атказанган журналист
4.81.	Атказанган мэдэният эшлеклесе
4.82.	Атказанган мэдэни-агарту эше хезмэткәре
4.83.	Атказанган мэдэният хезмэткәре
4.84.	Атказанган архитектор
4.85.	Атказанган китапханәче
4.86.	Атказанган келәм тукучы
4.87.	Гамәли сэнгать остасы
4.88.	Атказанган халык сэнгате остасы
4.89.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.90.	Атказанган фән эшлеклесе
4.91.	Атказанган геолог
4.92.	Атказанган геолог-разведчик
4.93.	Атказанган геология хезмэткәре
4.94.	Атказанган геология хезмәте хезмэткәре
4.95.	Атказанган геодезия һәм картография хезмэткәре
4.96.	Атказанган юрист
4.97.	Атказанган инженер
4.98.	Атказанган уйлап табучы
4.99.	Атказанган рационализатор
4.100.	Атказанган мастер
4.101.	Атказанган икътисадчы
4.102.	Атказанган бухгалтер
4.103.	Атказанган яшьләр (эшче, эшләүче) остазы

5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре

5.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
5.2.	Атказанган химик
5.3.	Атказанган машина төзүче
5.4.	Атказанган целлюлоза-кәгазь һәм агач эшкәртү сәнәгате хезмәткәре
5.5.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
5.6.	Атказанган медицина сәнәгате хезмәткәре
5.7.	Атказанган медицина хезмәткәре
5.8.	Атказанган халык хужалыгы хезмәткәре
5.9.	Атказанган агроном
5.10.	Атказанган кырчы
5.11.	Атказанган зоотехник
5.12.	Атказанган терлекче
5.13.	Атказанган жир төзүче
5.14.	Атказанган авыл хужалыгы механикы
5.15.	Атказанган механизатор
5.16.	Машина белән икмәк жыю остасы
5.17.	Атказанган жир мелиораторы
5.18.	Атказанган ветеринария табибы
5.19.	Атказанган урманчы
5.20.	Атказанган транспорт хезмәткәре
5.21.	Атказанган шофер
5.22.	Атказанган машина йөртүче
5.23.	Атказанган элемтәче
5.24.	Атказанган элемтә хезмәткәре
5.25.	Атказанган төзүче
5.26.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
5.27.	Атказанган сәүдә хезмәткәре

5.28.	Атказанган халыкка көнкүрөш хезмәте күрсәтү хезмәткәре
5.29.	Атказанган көнкүрөш хезмәте хезмәткәре
5.30.	Атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
5.31.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
5.32.	Атказанган табиб
5.33.	Атказанган провизор
5.34.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.35.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре
5.36.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
5.37.	Атказанган мәктәп укытучысы
5.38.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
5.39.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
5.40.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
5.41.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.42.	Халык артисты
5.43.	Атказанган артист
5.44.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.45.	Халык рәссамы
5.46.	Атказанган рәссам
5.47.	Халык язучысы
5.48.	Атказанган язучы
5.49.	Халык шагыйре
5.50.	Атказанган журналист
5.51.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.52.	Атказанган китапханәче
5.53.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.54.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.55.	Атказанган фән эшлеклесе
5.56.	Атказанган геолог

5.57.	Атказанган юрист
5.58.	Атказанган милиция хезмәткәре
5.59.	Атказанган техник
5.60.	Атказанган инженер
5.61.	Атказанган уйлап табучы
5.62.	Атказанган рационализатор
5.63.	Атказанган икътисадчы
5.64.	Атказанган бухгалтер
5.65.	Атказанган халык хужалыгы хезмәткәре
5.66.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы